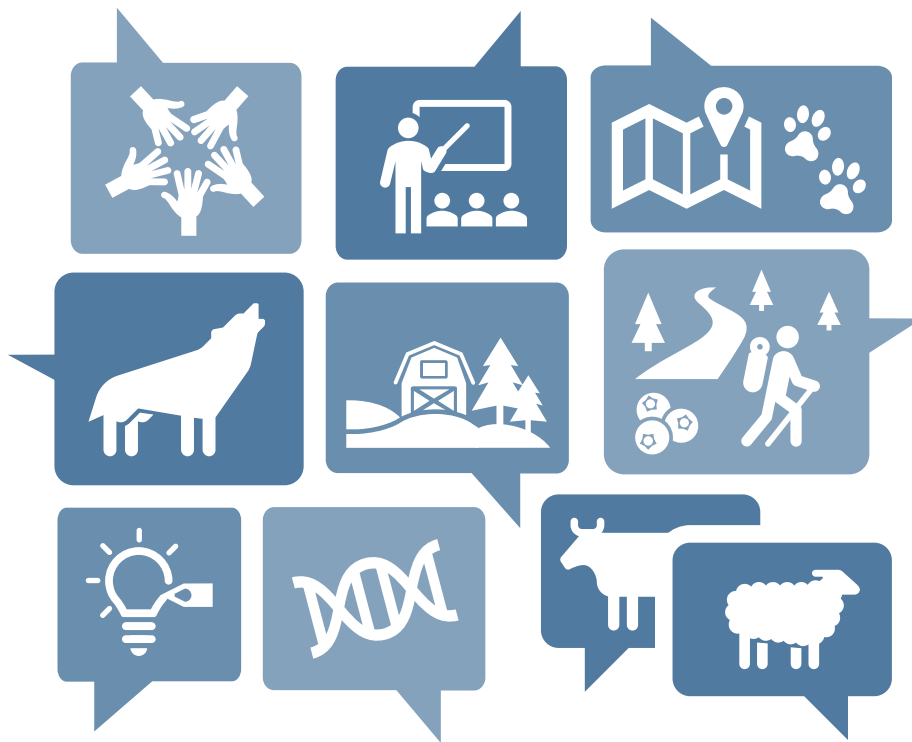

Verksamhetsanvisningar för revirsamarbetsgrupperna

11.03.2022

Innehåll

1. Revisarsamarbetets bakgrund, syfte och mål	3
2. Arbetsgruppernas uppbyggnad	3
3. Verksamhet.....	5
3.1. Möten	5
3.2. Åtgärder	6
3.2.1. Information och interaktion.....	6
3.2.2. Utbildnings- och diskussionsevenemang	7
3.2.3. Förebyggande av skador	7
3.2.4. Stödande av observationer av stora rovdjur.....	8
3.2.5. Förebyggande av olaglig verksamhet i anknytning till varg	8
3.2.6. Intensifierat samarbete med viltförvaltning, viltforskning och myndigheter	9
3.3. Verksamhetens fortsättning, resurser och utveckling	9
3.4. Finlands viltcentrals uppgifter.....	10
4. Länkar till material.....	10

Dessa verksamhetsanvisningar har producerats av projektet VargLIFE (LIFE BOREALWOLF, LIFE 18 NAT/FI/000394). Projektet är fullt ansvarigt för det innehåll som det producerar i dessa anvisningar. Europeiska kommissionen eller CINEA ansvarar inte för anvisningarna eller för användningen av de uppgifter som anvisningarna innehåller.

Projektet VargLIFE har fått finansiering från Europeiska unionens program LIFE. Projektet finansieras dessutom av jord- och skogsbruksministeriet, miljöministeriet och de genomförande organisationerna. Centralförbundet för lant- och skogsbruksproducenter MTK rf finansierar åtgärder i anknytning till förebyggande av skador och skydd av husdjur.

1. Revirsamarbetets bakgrund, syfte och mål

Idén att grunda revirsarbetsgrupper för vargområden uppstod under beredningsprocessen för förvaltningsplanen för varg år 2014. Invånare i reviområdena önskade att mera aktivt få delta i påverkan av förvaltningen av vargstammen på lokal nivå. Utifrån responsen antecknades i förvaltningsplanen ([JSM 2015](#)) åtgärden att grunda revirsarbetsgrupper. Som uppgiftsbeskrivning för grupperna fastställdes sammankallande av företrädare för olika intressentgrupper för bedömning av vargsituationen i området och övervägande av åtgärder och lösningar vid problemsituationer.

Sedan år 2015 har över 30 arbetsgrupper inlett sin verksamhet. Finlands viltcentral har ansvarat för grundandet av arbetsgrupperna i samarbete med jaktvårdsföreningarna och de regionala vilt råden inom reviområdena. Gruppernas verksamhet styrs av Finlands viltcentral. Målet är att revirsarbetsgrupperna ska ha en täckande verksamhet inom områden i Finland med vargförekomst.

Sedan verksamheten startade har **kärnuppgiften för revirsarbetet varit att skapa en lokal helhetsbild av vargsituationen, planera åtgärder som ska genomföras i området samt stödja genomförandet av dem.** De viktigaste uppgifterna har varit att **förmedla information om varg och stamförvaltning** till lokalbefolkningen. Samarbetsgrupperna har också möjlighet att **ge utlåtanden** om sina synpunkter i frågor förknippade med varg och stamförvaltning, **utarbete initiativ** samt **delta i förhandlingsmöten på landskapsnivå**. Under gemensamma möten kan grupperna utbyta erfarenheter och dela med sig av fungerande lösningar.

I den färskaste förvaltningsplanen ([JSM 2019](#)) konstateras att man genom revirsarbetet har hjälpt lokalinvånare att uppfatta vargrelaterade frågor på ett bättre sätt samt ökat förtroendet mellan de olika aktörerna och minskat konflikter. Enligt den respons som kommit in under projektet med uppdateringen av förvaltningsplanen anses informationsutbyte och samarbete mellan arbetsgrupperna vara viktigt. Syftet är att viltförvaltningen ska främja dialogen mellan arbetsgrupperna och en fungerande samtalskontakt mellan olika intresseaktörer. I synnerhet på denna punkt utvecklas revirsarbetet också inom projektet VargLIFE åren 2019–2025.

Enligt förvaltningsplanen ska viltförvaltningen sörja för att målen för revirsarbetet är tydliga för både arbetsgrupperna själva och invånarna i reviområdena. Verksamhetsanvisningen fyller den funktionen. En tydlig målformulering bidrar till att revirsarbetsgrupperna blir kända och inflytelserika aktörer i frågor förknippade med förvaltningen av vargstammen. Detta främjas genom regelbunden kommunikation till exempel i lokala tidningar och på arbetsgruppernas webbplats. För att uppnå en erkänd sakkunnigstatus krävs naturligtvis aktivitet också av arbetsgrupperna själva.

2. Arbetsgruppernas uppbyggnad

Revirsarbetsgrupper grundas enligt behov. En grupp kan grundas när det har bildats ett vargrevir i ett område och det finns en önskan bland lokala aktörer att hantera vargfrågor tillsammans, mellan olika intressentgrupper. Grundandet av en arbetsgrupp går till enligt följande:

1. Bildandet av en arbetsgrupp inleds med ett diskussionsevenemang, till vilket Finlands viltcentral bjuder in intressegrupper med eventuellt intresse av revirsarbete. Intressegrupper är lokala aktörer som berörs av förvaltningen av vargstammen. På evenemanget presenteras vargsituationen i området och de allmänna principerna för revirsarbete.
2. Om grundandet av en arbetsgrupp får tillräckligt stöd på evenemanget, ber Finlands viltcentral alla intressegrupper i området att ta ställning till om de önskar ingå i arbetsgruppen. Intressegrupperna meddelas om ett datum, före vilket de förväntas meddela sin representant och eventuella suppleant i gruppen.
3. Finlands viltcentral sammanställer, utifrån de inkomna förslagen, den slutgiltiga arbetsgruppen, till vilken den förmedlar materialet inför det första mötet. Gruppen håller konstituerande möte under ledning av den sammankallande som utsågs vid diskussionsevenemanget, och beslutar om arbetsgruppens egentliga sammankallande samt bekräftar gruppens sammansättning och namn.
4. Ordföranden för det regionala vilträdet tillsätter den nya revirsarbetsgruppen när dess sammansättning har bekräftats av det konstituerande mötet.

Vid bildandet av revirsarbetsgrupper och vid senare uppdatering av deras sammansättning är det viktigt att försäkra sig om att medlemmarna i stor utsträckning representerar områdets invånare. I arbetsgrupperna ingår i allmänhet företrädare för jaktvårdsföreningar, kommuner och naturskyddsföreningar samt områdets produktionsgårdar – en representant för varje intressegrupp. I vissa områden ingår också företrädare för polisen, Forststyrelsen och gränsbevakningen samt medlemmar från olika lokalföreningar, såsom hundföreningar, föräldraföreningar eller byaklubbar. Medlemmarna ska åtnjuta ett brett förtroende inom den intressegrupp de representerar. Det är i synnerhet viktigt att de är beredda att lyssna på övriga intressegruppers synpunkter. Vid kommentarer i offentligheten om förvaltningen av vargstammen förväntas arbetsgruppernas medlemmar agera ansvarsfullt och sakligt.

Den som sammankallar gruppen har till uppgift att sörja för mötesarrangemang och kallelser, men hen behöver inte nödvändigtvis verka som mötesordförande. På inbjudan av arbetsgruppen kan också andra än gruppens medlemmar delta i möten. Utomstående personer deltar ofta i egenskap av sakkunniga eller som företrädare för en sådan intressegrupp som har nytta av den information som förmedlas på mötet, men som inte ingår i den egentliga arbetsgruppen.

De intressegrupper som hör till arbetsgruppen kan om de önskar byta ut sin representant i gruppen genom att meddela om saken till Finlands viltcentral och till arbetsgruppen. Trots att långvarig erfarenhet av vargfrågor och revirsarbete är en fördel ur arbetsgruppens synvinkel, kan personer som får mycket ny information genom revirsarbetet komma med i verksamheten genom personbyten.

3. Verksamhet

3.1. Möten

Finlands viltcentral stöder arbetsgruppernas verksamhet genom att med regelbundna intervaller, vanligtvis tre gånger om året, sammanställa mötesmaterial åt dem. Arbetsgrupperna gör upp promemorior över sina möten, vilka viltcentralen publicerar på arbetsgruppernas webbsida på adressen riista.fi. Viltcentralen förmedlar dessutom gruppernas synvinklar och förslag till viltförvaltningen för kännedom. I vissa gruppernas möten har också företrädare för Finlands viltcentral deltagit, vilket har främjat samarbetet mellan arbetsgruppen och viltförvaltningen. I förvaltningsplanen har föreslagits att en företrädare för viltförvaltningen årligen ska delta i varje arbetsgrupps möte. Den som sammankallar arbetsgruppen kan förmedla möteskallelsen till viltförvaltningens regionkontor och ordföranden för det regionala viltrådet, när ett i detta avseende lämpligt möte är aktuellt.

Arbetsgrupperna kan fritt välja i vilken utsträckning de använder det erbjudna materialet på sina möten, och en del av mötena kan de, om de önskar, låta bli att hålla. Syftet med det mötesmaterial som erbjuds är inte att avgränsa arbetsgruppernas arbete, utan beredningen av materialet har setts som ett viktigt sätt att dra upp ramarna för revirsamarbetet och säkerställa att alla grupper har förutsättningar att verka meningsfullt. I mötesmaterialet tar man upp aktuella frågor och senaste nytt om stamförvaltningen. Ett ständigt återkommande inslag på mötena är planering och uppföljning av arbetsgruppens åtgärder samt en sammanställning av synpunkterna på vargsituationen i området. I slutet av året utarbetar arbetsgruppen en årlig verksamhetsrapport till Finlands viltcentral, som utifrån uppgifterna i den bedömer vilka jaktvårdsföreningar som är berättigade till de årliga statsunderstödsandelarna.

I arbetsgrupperna ingår personer med mycket olika bakgrund, och man är inte alltid överens om de frågor som diskuteras. Det är emellertid viktigt att gruppens alla medlemmar får föra fram sina synpunkter och tankar på mötena. Genom att jämlikt ge ordet till alla medlemmar skapas en god och konstruktiv atmosfär för diskussion. När arbetsgruppen ger utlåtanden antecknas eventuella avvikande åsikter i mötespromemorian. Arbetsgrupperna uppmuntras att diskutera i synnerhet lokala åtgärder, trots att även riksomfattande ärenden i anknytning till stamförvaltningen diskuteras ibland.

Arbetsgruppernas utlåtanden utarbetas i allmänhet på gemensamma möten, och när de författas är det viktigt att hålla sig till faktabaserade uppgifter. Det är varken nödvändigt eller alltid meningsfullt att sträva efter enhälliga utlåtanden. Däremot kan man i utlåtandena ge en kort beskrivning av diskussionen, utan enhälligt slutresultat. Till exempel i anknytning till vargjakt är det till fördel för viltförvaltningen att få en beskrivning av vargsituationen i området och dess inverkan på de lokala invånarnas liv. Det är särskilt viktigt att lyfta fram områdets särdrag i utlåtandet. Dessutom ska man komma ihåg att i utlåtanden i anknytning till jakt är dispenshavaren jävig att delta i diskussionen om utlåtande.

Promemoriorna över mötena är enligt överenskommelse offentliga, varvid de ärenden som behandlats och beslut som fattats är tillgängliga på nätet för medborgarna, t.ex. för invånarna i reviområdena och för övriga arbetsgrupper. Samtidigt kan Finlands viltcentral följa med vilka

åtgärder grupperna planerar och genomför, och å andra sidan får viltcentralen information om eventuella utmaningar förknippade med gruppernas verksamhet. Information om ärenden som antecknas i promemorian kan också förmedlas till förvaltningen, forskningen och andra aktörer. Av denna orsak är det skäl att lämna in den till koordinatören inom två veckor efter mötet. Det är skäl att i promemorian tydligt betona meddelanden och önskemål riktade till viltförvaltningen. Med tanke på all informationsförmedling är det bra att man i promemorian går igenom bakgrunderna till en diskussion, i stället för korta slutsutlåtanden, men å andra sidan ska man sträva efter att hålla texten relativt kortfattad.

3.2. Åtgärder

En väsentlig del av arbetsgruppernas verksamhet består av att planera och genomföra åtgärder, med vilka man kan förebygga konflikter och minska skador orsakade av varg. I detta avsnitt har sammanställts en lista över olika åtgärder, av vilka grupperna kan välja de som är mest användbara i just deras område. Exempelen är av allmän karaktär och arbetsgruppernas åtgärder kan också beröra vissa regionala specialfrågor, som till exempel samarbete inom gränsområde eller synkronisering av skydd av skogsren och varg. Vid behov kan man be Finlands viltcentral om stöd för planering och genomförande av verksamheten.

3.2.1. Information och interaktion

Spridning av information är en viktig del av revirsarbetet, inom både nya och gamla revir, och det lönar sig att sköta den i samarbete med olika aktörer. På så vis minskas misstron mot rovdjurspuppgifternas sanningsenlighet. Arbetsgruppernas medlemmar fungerar som viktiga informationsförmedlare till sina intressentgrupper och nätverk, vilket ger dem möjlighet att korrigera felaktiga uppfattningar och påståenden. Genom att förmedla faktabaserad information om varg, och i mån av möjlighet också om andra stora rovdjur, blir arbetsgruppen allmänt känd bland invånarna i området. Genom interaktion får gruppen mer täckande information om eventuella problem och behov bland människorna i revirområdena, och kan förmedla informationen till viltförvaltningen. För detta ändamål fungerar också revirsarbetsgruppernas webbplats, där medborgarna hittar arbetsgruppernas kontaktuppgifter.

- Man informerar t.ex. i den lokala tidningen om områdets revirsarbetsgrupp, dess verksamhet och mål. Samtidigt kan man ge en överblick över den lokala vargsituationen i neutral ton, utan värdeladdning.
- Man informerar i tidningar om hur man agerar i vargfrågor och vilken aktör man ska kontakta i olika situationer. Man ger invånarna anvisningar för hur de anmäler observationer till rovdjurskontaktpersonerna och uppmuntrar dem att stödja insamlingen av DNA-prover. Man förmedlar information om hur medborgarnas observationer som registrerats i observationssystemet används vid stamuppskattningar.
- Man delar ut information om anmälan om rovdjursskador, skadeersättningar och hur man ansöker om dem. Informationen kan ske till exempel i form av infotidningar riktade till djurägare.
- Man informerar om vikten av saklig hantering av efterlämningar av djur och kadaver för att minska skador och olyckor.

3.2.2. Utbildnings- och diskussionsevenemang

Avsikten med utbildningarna är att öka medborgarnas allmänna vargkännedom och förmedla information till kommunala myndigheter. Genom interaktiva diskussionsevenemang kan man främja öppet informationsutbyte och samverka mellan viltmyndigheterna och invånarna i revirområdet.

- Man ordnar ett utbildnings- och diskussionsevenemang med vargtema för lokalinvånarna. Det är viktigt att ordna evenemanget omsorgsfullt och i förväg komma överens om arbetsfördelningen, för att säkerställa att diskussionen håller sig till ämnet. Det lönar sig att planera utbildningsevenemangen i samarbete med Finlands viltcentral, Forststyrelsen, polisen eller andra förvaltningsaktörer (de kan också ge sakkunniganförändan). Man kan också be om jaktvårdsföreningens eller byaföreningens hjälp med arrangemanget. Temana kan omfatta olika ämnen, såsom vargens ekologi och beteende, anvisningar om hur man gör om man möter en varg, förvaltning av vargstammen och olika aktörers roller, samt insamling av uppgifter om stora rovdjur och nätverket av frivilliga observatörer. Under evenemangen är det möjligt att utbyta erfarenheter av lokala lösningsmodeller.

3.2.3. Förebyggande av skador

Genom förebyggande av vargskador försöker man hitta fungerande metoder för samexistens med varg. Avsikten är att man ska kunna utöva näringar och säkerställa människors egendom utan att behöva döda vargar, vilket bör ses som den sista utvägen för att lösa problem orsakade av en fredad art. Arbetsgrupperna kan främja målet genom att aktivt informera om befintliga skyddsmetoder och deras egenskaper, och ge djurhållare anvisning att kontakta till exempel Finlands viltcentral.

- Man förmedlar information om funktionsprincipen beträffande rovdjursstängsel och tillgängligheten till material. Om det i området finns intresserade deltagare, kan arbetsgruppen samla ihop lokal talkohjälpen för att sätta upp stängsel. Arbetsgruppen förmedlar information från lokalnivå till viltmyndigheterna om hur resurserna bör allokeras inom revirområdet (t.ex. vid bygge av rovdjursstängsel).
 - Man berättar också om andra stängsellösningar, för vilka man bedömer användningsmöjligheterna från fall till fall (t.ex. lättare och mer flyttbara stängselkonstruktioner) eller lösningar som underlättar underhållet av fasta stängsel.
 - För gårdar med djurhållning kan det också vara nyttigt att skaffa aktiva skrämsekanordningar, såsom ljud- och ljusanordningar.
 - Flockvaktande hundar kan lämpa sig för vissa gårdar, och den som är intresserad av en sådan kan hänvisas att delta i ett webinarium för att få ytterligare information.
- Man ger information om olägenheterna med födokällor som lockar varg, och ger anvisningar om att avlägsna sådana om möjligt. Man ger tydlig information om problem, t.ex. vargar som söker sig till bebyggelse och vänjer sig vid människor (t.ex. med stöd av uppgifter som förmedlas av viltcentralen).
- För att skydda jakthundar främjas lokalt informationsutbyte om vargobservationer, eftersom en av de viktigaste metoderna för förebyggande av vargskador är att undvika varg i jaktterrängen. Man informerar om möjligheten att använda skyddsvästar och om hur

grundläggande skolning kan förbättra hundens säkerhet. Den som är intresserad ges anvisningar om hur man tar reda på hundens reaktion på varg och om övriga rovdjurstester för möten med stora rovdjur.

- Alla hundars säkerhet kan förbättras genom att hålla hundarna i en tillräckligt stadig inhägnad eller inomhus nattetid.

3.2.4. Stödjande av observationer av stora rovdjur

Genom att stödja observationerna ökas informationen om vargarnas rörelser, individantal och flockstorlekar. Detta minskar skillnaderna i synsätt mellan olika aktörer i fråga om vargstammens storlek, eftersom stamuppskattningen grundar sig på mer täckande uppgifter än tidigare. I detta sammanhang erbjuds arbetsgrupperna tillfälle att främja insamlingen av observationsmaterial också i fråga om de övriga stora rovdjuren.

- Man ökar informationen om varg på lokal nivå: medborgarna får en uppfattning om vargar och övriga stora rovdjur som rör sig i området. De får anvisningar om hur de ska anmäla eventuella observationer till rovdjurskontaktpersonen eller, om situationen kräver, till exempel till nödcentralen. Detta är viktigt för att förebygga skador men också med tanke på medborgarnas trygghetskänsla.
- Man informerar om rovdjurskontaktpersonernas roll och om betydelsen observationerna som registreras i Tassu-systemet har för stamuppskattningen. På detta sätt kan man säkerställa tillräcklig mängd anmälda observationer för forskningens behov. Följande saker är också bra att lyfta fram:
 - Sammanslutningar för naturfotografer, skogsmaskinförare och andra som rör sig i naturen aktiveras att informera om sina observationer
 - Betydelsen av kullobserveringar betonas
 - Insamling av observationer på barmark (bl.a. snöfattiga vintrar).
 - Information som fås genom DNA-prover
 - Utveckling av sammanställningen och användningen av information från viltkameror

3.2.5. Förebyggande av olaglig verksamhet i anknytning till varg

Olagligt dödande av varg undergräver en kontrollerad stamförvaltning. Olaglig verksamhet syns ofta på ett negativt sätt i lokalsamfundets liv, sociala relationer och atmosfär. För att uppnå en gynnsam skyddsnivå för vargstammen och genomföra en systematisk stamförvaltning behövs effektiva metoder för att förhindra olagligt dödande av vargar. Jakttillsynen hör till polisen, gränsbevaknings- och tullmyndigheterna samt till jaktövervakare som avses i viltförvaltningslagen. Det är emellertid viktigt att olika aktörer i ett område starkt betonar för lokalsamfundet att man inte godkänner olaglig verksamhet. Ett kollektivt, gemensamt budskap från olika aktörer stöder brottsbekämpningen på ett mer omfattande plan. Å andra sidan är det också viktigt att handräddning i anknytning till varg eller laglig vargjakt inte störs med olagliga metoder. Finlands viltcentral levererar material till revirsarbetsgrupperna med vilket man stöder informationen om dessa frågor.

- Revirsarbetsgruppen kan stödja områdets jaktvårdsföreningar och jaktföreningar i deras information för att förhindra olagligt dödande av varg. Jaktföreningarna är aktörer

som är synliga i de lokala samfunden, och deras yttranden är av betydelse. Alla ovan nämnda aktörer kan tillsammans sörja för att misstankar om eventuella olagligheter utan dröjsmål anmäls till myndigheterna.

- Revirsarbetsgrupperna kan främja dialogen och samarbetet till exempel mellan medborgare som rör sig i naturen och myndigheter som utövar jaktövervakning.

3.2.6. Intensifierat samarbete med viltförvaltning, viltforskning och myndigheter

Samarbete mellan befolkningen i vargreviområden, revirsarbetsgrupperna, viltförvaltning, viltforskning och myndigheter är en förutsättning för fungerande förvaltning av vargstammen, stamuppskattningar och förebyggande av skador.

- Samarbetet mellan arbetsgrupperna kan främjas genom gemensamma möten och åtgärder som genomförs tillsammans.
- Arbetsgrupperna kan bjuda in företrädare för olika myndigheter på sina möten och evenemang.
- Deltagande i evenemang ordnade av olika aktörer inom viltförvaltningen främjar samarbetet och informationsutbytet.
- Arbetsgrupperna kan ge utlåtanden och förslag antingen i samband med mötespromemoriorna eller i form av separata dokument.

3.3. Verksamhetens fortsättning, resurser och utveckling

Revirsarbetet har tidigare grundat sig endast på medlemmarnas frivilliga arbetsinsatser. Sedan år 2019 har grupperna fått stöd genom jaktvårdsföreningarnas statsunderstöd, vilket, beroende på område och förening, närmast täcker de grundläggande utgifterna, dvs. mötesutgifter. Finlands viltcentral betalar årligen statsunderstödsandel till de jaktvårdsföreningar som under föregående år har deltagit aktivt i revirsarbetet. Enligt ikraftvarande anvisningar (2022) ska revirsarbetsgruppen ordna minst två möten under ett kalenderår, och en företrädare för jaktvårdsföreningen ska delta i minst två av dessa möten. Dessutom ska arbetsgruppen genomföra minst två åtgärder under ett kalenderår och vara verksam vid årets slut, för att gruppen ska anses vara aktiv. När anvisningarna uppdateras informerar Finlands viltcentral arbetsgrupperna och jaktvårdsföreningarna om saken.

Det är tidvis möjligt att ansöka från jord- och skogsbruksministeriet om bl.a. finansiering för projekt i anknytning till stora rovdjur. Beroende på vad som anges i ansökningsanvisningen kan arbetsgrupperna söka sådan form av finansiering tillsammans med exempelvis jaktvårdsföreningar. Det kan också vara aktuellt med finansieringskällor för Leader-projekt o.d., om revirsarbetsgruppen har en idé, som passar något visst koncept, och en samarbetspartner som kan ta ansvar för genomföring.

Finlands viltcentral ordnar årligen seminarier för utvecklandet av revirsarbetsverksamheten. Det centrala syftet med evenemangen är att arbetsgrupperna ska få utbyta erfarenheter med varandra och fundera på metoder för utvecklingen av verksamheten. För att främja bildandet av

nätverk bjuds också andra regionala intressentgrupper i mån av möjlighet till evenemangen. Projektet VargLIFE verkar som arrangör för evenemangen fram till år 2024. Arbetsgrupperna får ge förslag och önskemål på innehåll i seminarierna.

I situationer då det inte förekommer varg inom ett område för vilket en revirsarbetsgrupp har grundats, kan det mest ändamålsenliga vara att arbetsgruppen pausar den aktiva verksamheten till dess det åter bildas ett revir i området. Behovet av revirsarbete bedöms bäst av gruppen själv enligt vargsituationen på området. När verksamheten sätts på paus, liksom när den återupptas, ska man underrätta Finlands viltcentrals kontaktperson.

3.4. Finlands viltcentrals uppgifter

Finlands viltcentrals uppgift i revirsarbetet är att verka som en länk mellan aktörerna på lokal nivå och viltförvaltningen och viltforskningen. Viltcentralen utarbetar mötesmaterial för arbetsgrupperna och ordnar årliga diskussionsevenemang. Finlands viltcentral styr och övervakar arbetsgruppernas verksamhet och leder grundandet av arbetsgrupper i nya revirområden. I samband med förnyelsen av statsunderstödet till jaktvårdsföreningarna samlar Finlands viltcentral årligen in verksamhetsuppgifter av arbetsgrupperna och sammanställer utifrån dessa en förteckning över de föreningar som är berättigade till revirsarbetsgruppsbaserat bidrag.

4. Länkar till material

Personer som verkar i revirsarbetsgrupper rekommenderas sätta sig in i frågor i anknytning till varg och förvaltningen av vargstammen. Det finns rikligt med material på nätet för detta ändamål, och här följer en sammanställning av länkar som det lönar sig att ta del av.

❖ Revirsarbetsgrupper

<https://riista.fi/sv/vilthushallning/viltstammarna/verkstallande-av-forvaltningsplanerna/vargreviromradenas-samarbetsgrupper/>

På Finlands viltcentrals webbplats finns information om revirsarbetsgruppernas verksamhet. På webbplatsen finns kontaktuppgifter till koordinatören, gruppernas mötespromemorior och till medlemmarna.

❖ Förvaltningsplanen för vargstammen

<https://riista.fi/sv/vilthushallning/viltstammarna/forvaltningsplaner/vargstammen/>

På Finlands viltcentrals webbplats finns information om vargstammen och ämnen med anknytning till den. Där finns också länk till förvaltningsplanen för vargstammen, som uppdaterades år 2019.

❖ Suurpedot.fi – allmän information om stora rovdjur

<http://www.suurpedot.fi/>

På webbplatsen suurpedot.fi finns täckande och objektiv information om alla stora rovdjursarter

i Finland och frågor i anknytning till dem. Till exempel under fliken De stora rovdjuren och vi finns information om bland annat skador orsakade av stora rovdjur och hur de förebyggs. Informationen på sidorna sammanställs av Forststyrelsen, jord- och skogsbruksministeriet, Finlands viltcentral, Naturresursinstitutet och miljöministeriet.

❖ Tjänsten Riistahavainnot

<https://riistahavainnot.luke.fi/kartat>

I tjänsten Riistahavainnot (sv. viltobservationer) presenteras björn-, varg-, lodjurs- och järvobservationer som har bekräftats av rovdjurskontaktpersoner, individuppgifter från analyser av varg-DNA samt positionsuppgifter för revir bland vargar som tidigare år försetts med sändare. Dessutom informeras om bakgrundsuppgifter i anknytning till rovdjursforskning och man kan läsa läromaterial om stora rovdjur som är sammanställt för grundskolelever.

❖ Naturresursinstitutet

<https://www.luke.fi/sv/om-naturresurser/villebrad-och-jakt/varg/>

Naturresursinstitutets sidor om varg. På sidorna finns bland annat en beskrivning av metoderna för stamuppskattningen samt en presentation av olika aktörers roll i skötseln av vargfrågor.

❖ Utbildningsmaterial för rovdjurskontaktpersoner

<https://www.riistainfo.fi/kurssi/petoyhdyshenkilön-peruskurssi/>

I Grundkurs för rovdjurskontaktpersoner i tjänsten Viltinfo finns en sammanställning av information om stora rovdjur som rovdjurskontaktpersonen behöver i sitt uppdrag. Användare som har loggat in med Oma riista -koderna kan om de vill också avlägga lektionernas tenter. Kommer att översättas på svenska senare.

❖ Projektet VargLIFE

www.susilife.fi

På VargLIFE-projektets webbplats finns mycket material i anknytning till varg, som t.ex. infokort, handbok för förebyggande av skador av stora rovdjur och uppdaterad information om projektet. På webbplatsen kan man också beställa projektets nyhetsbrev, Vargnytt.

❖ Projektet Petohankes webbplats och material (på finska)

<http://www.petohanke.fi/>

Projektet för konsekvenser, uppföljning och förebyggande av skador av stora landlevande rovdjur (Petohanke) genomfördes i Suomussalmi 2011–2014 som ett samarbetsprojekt, inom vilket metoder för förebyggande av rovdjursskador utvecklades. Inom projektet testades olika teknologiska tillämpningar och hur de kan användas i synnerhet inom fårskötsel, renskötsel och lokalisering av rovdjursskador. På sidorna finns bl.a. projektets slutrapport och handböcker till exempel om hur man förebygger skador orsakade av rovdjur.

❖ Ersättningsförfarande vid rovdjursskador

<https://www.ruokavirasto.fi/sv/privatkunder/fiske-jakt-och-vilt/skadeersattningar/rovdjursskador/>

Livsmedelsverkets webbplats för anmälan om rovdjursskador och ansökan om ersättningar.

<https://www.finlex.fi/sv/laki/alkup/2012/20120503>

Jord- och skogsbruksministeriets förordning om de verkliga värden som tillämpas vid ersättning för skador på djur.

❖ Rovdjursstängsel (på finska)

<http://docplayer.fi/31955559-Suomen-riistakeskuksen-petoaita.html>

Finlands viltcentralers presentation på projektet SusiAita:s evenemang. I materialet presenteras rovdjursstängsel som Finlands viltcentral använder.

❖ Projektet SusiAitas webbplats och material (på finska)

<https://old.sll.fi/varsinais-suomi/toiminta/susitahanke/hankkeen-tulokset>

Projektet SusiAita var ett lokalt samarbetsprojekt i Salo som genomfördes år 2016. Projektets mål var att informera lokalbefolkningen om förebyggande av rovdjursskador och att hitta verksamhetsmodeller för utvecklingen av vargens och människans samexistens. På sidorna finns rikligt med material om bl.a. projektets evenemang (fliken Tilaisuudet) samt en handbok om skydd av hus- och bruksdjur (fliken Hankkeen tulokset). Presentationerna av evenemangen finns elektroniskt och över nästan alla evenemang finns ett videomontage.

❖ Dispensbeslut för jakt på stora rovdjur

<https://riista.fi/sv/jakt/tjanster-for-jagarna/tillstandsforvaltningen/dispensbeslut/>

Finlands viltcentralers dispensbeslut för jakt på stora rovdjur.

<https://riista.fi/sv/publikationer/handbocker/>

På Finlands viltcentralers webbplats finns fri tillgång till Handbok för rovdjurskontaktpersoner (2021) och Petovahinkojen tunnistamisopas (2010, på finska).